

JONGEREN WELZIEN EN DE CORONA PANDEMIE

INITIATIEFNOTA VVDenD66 OUDEWATER

INLEIDING

Jongeren welzijn en de corona pandemie

Vrienden zijn ontzettend belangrijk voor jongeren, bijvoorbeeld om nieuwe dingen te leren, samen te werken en anderen te vertrouwen. De hersenen van jongeren zijn als het ware “geprogrammeerd” om sociale interactie op te zoeken, om te ontdekken en om sociaal te groeien (Achterberg et al., 2020; Erasmus SYNC lab, 2021). Door de Coronamaatregelen worden jongeren in deze sociale behoeftes beperkt. Het gaat hier specifiek om de jongeren van 10 tot en met 25 jaar. Een periode van sociaal isolement kan de emotionele, cognitieve en sociale ontwikkeling van deze jongeren uit balans brengen. Het is dan ook van cruciaal belang om te zoeken naar mogelijkheden voor sociale interactie voor jongeren tijdens en na Corona.

Uit verschillende Nederlandse wetenschappelijke onderzoeken (zie referenties) blijkt dat de maatregelen omtrent de coronapandemie negatieve gevolgen hebben voor het welzijn van jongeren (Erasmus SYNC lab, 2021). Zo bleek uit onderzoek dat pubers die meer probleemgedrag vertoonden voorafgaand aan de coronapandemie, tijdens de eerste lockdown (maart-mei 2020) meer stress ervoeren dan anderen. Deze extra stress leidde vervolgens weer tot een toename van gedragsproblemen, hierdoor ging het mentale welzijn van deze jongeren verder achteruit (Achterberg et al., 2021). Tijdens de eerste lockdown ging het niet met alle jongeren slecht. Sommigen voelden meer kracht en minder spanning en stress, waarschijnlijk door het wegvallen van verplichtingen (van de Groep et al., 2020). Hoewel de meeste jongeren in de eerste lockdown nog positief en veerkrachtig waren, nam dit gedurende de pandemie sterk af (Erasmus SYNC lab, 2021). Tussen mei en november 2020 ervoeren jongeren van alle leeftijden meer negatieve emoties, zoals spanning en depressie (Sweijen et al., preprint). Hoe langer de crisis en de maatregelen duren, hoe groter het negatieve effect op jongeren. Kwetsbare jongeren uit gezinnen met geldzorgen of een lastige thuissituatie worden extra hard door de coronacrisis geraakt, zij lieten de grootste afname in veerkracht en grootste toename in negatieve gevoelens zien (Green et al., preprint). De pandemie legt kansenongelijkheid bij jongeren als het ware onder een vergrootglas. Hoewel er geen reden is aan te nemen dat dit in Oudewater meer voorkomt dan elders, is onze gemeente niet uitgesloten van dergelijke effecten.

Jongeren vinden het belangrijk om zich aan de coronamaatregelen te houden, vooral als hun vrienden en leeftijdsgenoten dat ook doen (Rozendaal et al., preprint). Tegelijk zien we dat jongeren sociale interacties met leeftijdsgenoten nodig hebben om zich op een gezonde manier te kunnen ontwikkelen. Het is voor de gemeente Oudewater dan ook van groot belang om jongeren binnen de geldende maatregelen kansen te bieden om erop uit te gaan en aan hun banden met anderen te werken.

Jongerenparticipatie

De coronacrisis brengt niet alleen negatieve gevolgen met zich mee. In het [nieuws](#) kwamen ook mooie voorbeelden naar voren van jongeren die zich inzetten voor anderen. Dit is goed nieuws, want juist voor jongeren is het belangrijk voor hun ontwikkeling om bij te kunnen dragen aan hun sociale omgeving. Uit onderzoek blijkt dat jongeren tijdens de coronacrisis veel voor anderen over hebben. Ze kunnen zich bijvoorbeeld beter in anderen verplaatsen en zijn vrijgevinger naar mensen die door de crisis worden geraakt (van de Groep et al., 2020). Iets goeds doen voor anderen heeft niet alleen voordelen voor de samenleving, maar ook voor jongeren zelf. Anderen helpen heeft namelijk een positief effect op het welzijn van jongeren (Crone & Fulgini, 2020). Het helpt hen om zich te kunnen ontwikkelen tot sociaal functionerende volwassenen en levert een gevoel van zingeving op. Dit maakt dat anderen helpen jongeren veerkrachtiger kan maken en hen dus kan helpen om beter met de uitdagingen van de coronacrisis om te gaan.

Uit onderzoek blijkt dat een groot deel van de jongeren graag wil bijdragen aan hun omgeving tijdens de coronapandemie, maar de meerderheid zag niet de mogelijkheden om daadwerkelijk iets te kunnen betekenen (Sweijen et al., preprint). Dat was zowel in mei als in november 2020 het geval. Ook al probeerden ze zo veel mogelijk te betekenen in eigen kring, de meeste jongeren geloofden niet dat ze iets substantieels konden bijdragen. Ze wisten bijvoorbeeld niet wat ze konden doen of dachten dat dat niet betekenisvol zou zijn.

Jongeren blijken dus bereid om anderen te helpen en grijpen die kansen ook aan. Om jongeren in te laten zien dat zij kunnen helpen, is het echter wel belangrijk om kansen hiertoe te creëren. Jongeren worden door de crisis erg beperkt in hun autonomie. Dit zorgt ervoor dat ze moeilijker kunnen ontdekken wie ze zijn en welke rol ze als volwassene willen aannemen in de maatschappij (SYNC E-magazine, 2021). De gemeente Oudewater kan jongeren bij deze ontdekkingstocht helpen door hen keuzevrijheid te geven waar mogelijk. Binnen ons initiatiefnota stellen we dan ook voor dat jongeren zelf meedenken en meebeslissen over de activiteiten en initiatieven om het welzijn van jongeren te vergroten en hun omgeving verbeteren.

Toekomstperspectief

In verhouding hadden vooral jongeren boven de 18 het zwaar: zij voelden de meeste spanning en onrust en piekerden het meest. Dit heeft niet alleen te maken met de beperkingen op dit moment, maar ook de lange termijn gevolgen met betrekking tot carrièrekansen en (toekomstige) financiële gevolgen. Veel jongeren worstelen met gevoelens van eenzaamheid en een gebrek aan perspectief. Een van de initiatieven die jongeren tijdens [jongerenpanels](#) noemden om hun welzijn te vergroten is: richt een algemene stagebank of buddysysteem op om jongeren te helpen een stageplek te vinden (SYNC E-magazine, 2021). Door de crisis kunnen veel jongeren niet optimaal gebruikmaken van het onderwijs en veel jongeren zijn daarnaast hun bijbaantje verloren, terwijl dit juist dingen zijn waar zij autonomie kunnen ervaren (SYNC E-magazine, 2021). Ook hier kan de gemeente Oudewater, samen met jongeren, op zoek gaan naar kansen waarbij jongeren zich ook ná de coronacrisis optimaal te kunnen ontwikkelen

DOELSTELLINGEN

1. Het welzijn van jongeren verbeteren door activiteiten georganiseerd met jongeren.
2. Jongeren verbinden met lokale ondernemers om stages/carrièrekansen te vergroten.
3. Jongeren de kans geven de door corona gemiste successen alsnog te laten vieren en breng dit in lijn met de aangenomen motie “vrijheid moet je vieren”.

1. VOOR JONGEREN, DOOR JONGEREN, MET JONGEREN

Op oudejaarsdag organiseerde Oudewater Vitaal en het jongerenwerk een sportactiviteit. Meer dan 150 jongeren konden elkaar eindelijk weer zien en buiten sporten. Het succes van deze activiteit is te danken aan het lokale eigenaarschap (i.e., samenwerking met Oudewater Vitaal) en de ruimte voor eigen initiatief.

Het is onze overtuiging dat jongeren meer verantwoordelijkheid kunnen dragen en zelf het beste kunnen aangeven wat ze nodig hebben en wat goed voor hen is. Jongeren verdienen meer dan een symbolische stem, ze moeten onafhankelijk keuzes kunnen maken. Zo sluiten de activiteiten niet alleen beter aan op de behoefte, maar leren de jongeren ook zelf organiseren.

Ons concrete voorstel

- Stel eenmalig €10.000,- beschikbaar waarvoor jongeren activiteiten kunnen bedenken en organiseren. Dit kunnen sportactiviteiten zijn, maar ook activiteiten die zich richten op saamhorigheid, studie of ondernemen. Verschillende initiatieven gericht op verschillende leeftijdscategorieën kunnen met dit bedrag gesubsidieerd worden.
- Jongeren zijn zelf eigenaar van het voorstel en hebben samen met de gemeente een besluitvormende stem. De gemeente geeft vrijheid voor creativiteit en toetst vooral of plannen haalbaar en subsidieerbaar zijn.
- Organiseer een platform voor en door jongeren om de eigen ideeën en de uitvoering daarvan te stimuleren en indien nodig te begeleiden.

2. GET ON STAGE

Tijdens de Corona pandemie waren jongeren niet alleen verwijderd van vrienden, klasgenoten en docenten, maar hadden zij ook geen mogelijkheid voor stage. Een stage leert je kennis maken met het werkveld waarvoor je hebt geleerd, het brengt theorie in praktijk en je leert jezelf kennen. Het is een belangrijke stap tussen studie en werken. Het belang van praktijkstages, maatschappelijke stages en werkervaring is iets wat op alle studieniveaus en werkvelden wordt erkent. Daarnaast is het gebrek aan stage voor veel opleidingen een groot probleem, omdat het opdoen van praktijkervaring binnen veel opleidingen cruciaal is voor het behalen van een diploma.

Oudewater is buitengewoon ondernemend en heeft meer dan 1300 bedrijven. De gemeente Oudewater kan een de verbinding tussen leren en werken in onze gemeenschap herstellen en versterken. Nu al worden jongeren die op het Minkema of de Kalsbeek zitten gemotiveerd om mee te doen aan een alternatief voor de normaal verplichte maatschappelijke stage ([zie video](#)). In totaal gaan zo'n 300 jongeren uit Oudewater naar de Minkema en Kalsbeek in Woerden. Voor enkele tientallen geldt dat zij in het stagejaar zitten.

Ons concrete voorstel:

- De gemeente stimuleert de ondernemers, verenigingen en de gemeentelijke organisatie van Oudewater om extra stageplekken te creëren.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en creëert een stageplek bij het ambtelijk apparaat, het college of de griffie.
- Samen met de opleidingscentra in de omgeving wordt de verbinding tussen scholier/student en werkgever versterkt.
- Onderzoek samen met jongeren of er behoefte bestaat aan "leerplekken" voor studenten die thuis blijven wonen. Dit zijn tegens plekken voor ontmoeting, zoals bijvoorbeeld ook een universiteitsbibliotheek.
- De jongeren van Oudewater worden gestimuleerd zich in te zetten voor projecten in Oudewater. De netwerktafels jeugd- jongeren zouden hier bijvoorbeeld op in kunnen spelen.
- De gemeente richt in samenwerking met Oudewater Werkt (stage) en/of de Wulverhorst een stagebank in waarmee vraag en aanbod met betrekking tot stages en vrijwilligerswerk op een toegankelijke manier bij elkaar komen.

3. SUCCESSEN MOET JE VIERN

Succes moet je vieren. Of je nu je examen hebt gehaald, bent afgestudeerd, jarig bent geweest of gewoon omdat jouw leven (even) een feest is. Het afgelopen jaar konden we onze successen niet vieren. De afsluiting van een school of studie betekent voor jongeren ook de start van een nieuwe fase. Je slaat je eigen weg in en maakt eigen keuzes. Daarom is het belangrijk dat zo'n periode wordt afgesloten.

Ons concrete voorstel:

- De gemeente stelt de gemeentelijke accommodatie zoals De Klepper of de Markt kosteloos beschikbaar voor een activiteit voor geslaagden en afgestudeerden.
- De gemeente Oudewater stimuleert en faciliteert een gezamenlijke eindactiviteit voor de groep 8 leerlingen van Oudewater.

HUIDIG BELEID

In de maatschappelijke agenda 2019 – 2022 is met elkaar afgesproken dat de gemeente ernaar streeft dat alle kinderen en jongeren in Oudewater gezond en veilig kunnen opgroeien en dat we jongeren en ouders de hulp bieden die ze nodig hebben. Voor individuele hulp- en ondersteuning en jongerenwerk kunnen zij onder andere terecht bij het Stadsteam Oudewater. Daarnaast beschikt de gemeente Oudewater ook over Jongerenwerk en Buurtsportcoaches (Oudewater Vitaal). Beiden bieden jongeren de ondersteuning op verschillende vlakken.

Het jongerenwerk richt zich in de kern op 1) het versterken van de eigen kracht van kwetsbare jongeren en indien nodig motiveren en toeleiden naar hulpverlening, en 2) het versterken van de maatschappelijke participatie van jongeren en motiveren en toeleiden naar jeugdriendelijke voorzieningen. De buurtsportcoaches hebben als doel alle inwoners van Oudewater het plezier van sporten en bewegen laten ontdekken, wat bijdraagt aan een goede gezondheid, sociale contacten en het welzijn van de inwoners.

Als aanvulling op het huidige beleid zien wij ruimte voor jongerenparticipatie, waarbij jongeren de kans krijgen om zelf met initiatieven te komen en waarbij jongeren worden begeleid in de uitvoering van deze initiatieven.

REFERENTIES

Achterberg, M., van Duijvenvoorde, A. C. K., van IJzendoorn, M. H., Bakermans-Kranenburg, M. J. & Crone, E. A. (2020). Longitudinal changes in DLPFC activation during childhood are related to decreased aggression following social rejection. *Proceedings of the National Academy of Science*. <https://doi.org/10.1073/pnas.1915124117>

Achterberg, M., Dobbelaar, S., Boer, O. D., & Crone, E. A. (2021). Perceived stress as mediator for longitudinal effects of the COVID-19 lockdown on wellbeing of parents and children. *Scientific Reports*. <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81720-8>

Crone, E.A. & Fuligni, A.J. (2020). Self and Others in Adolescence. *Annual Review Psychology*, 71, 447-469. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010419-050937>

Erasmus SYNC lab (2021) Het Jongerenbrein in de Coronacrisis: Van Kwetsbaarheden naar Kansen. <https://heyzine.com/flip-book/fef3045cd3.html>

Green, K.H., van de Groep, S., Sweijen, S.W., Becht, A.I., Buijzen, M., de Leeuw, R.N.H., Remmerswaal, D., van der Zanden, R., Engels, R.C.M.E., Crone, E.A. (Preprint). The impact

of social and socioeconomic stressors on adolescents' wellbeing during the COVID-19 pandemic: a moderating role of emotional reactivity <https://doi.org/10.31234/osf.io/kejtg>

Rozendaal, E., van Woudenberg, T. J., Crone, E. A., Green, K. H. van de Groep, S., de Leeuw, R. H., Sweijen, S. W., Buijzen, M. (Preprint). Communication and COVID-19 Physical Distancing Behavior Among Dutch Youth. *Health Psychology Bulletin*. <https://doi.org/10.31234/osf.io/c6s5v>

Sweijen, S.W., van de Groep, S., Green, K.H., te Brinke, L.W., Buijzen, M., de Leeuw, R.N.H., & Crone, E.A. (Preprint). Daily prosocial actions during the COVID-19 pandemic contribute to giving behavior in adolescence and young adulthood. *Psychological Science*. <https://doi.org/10.31234/osf.io/7cptg>

van de Groep, S., Zanolie, K., Green, K. H., Sweijen, S. W., & Crone, E. A. (2020). A daily diary study on adolescents' mood, empathy, and prosocial behavior during the COVID-19 pandemic. *PloS one*, 15(10), e0240349. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0240349>